

การศึกษาประสิทธิภาพของสารป้องกันกำจัดโรคพืชในการป้องกันกำจัด
โรคใบจุดเบญจมาศ

Efficacy of some fungicides for Control Chrysanthemum Leaf spot

ยุทธศักดิ์ เจียมไชยศรี อภิรัชต์ สมฤทธิ์ อมรรัตน์ ภูไพบูลย์
กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

บทคัดย่อ

จากการเก็บตัวอย่างโรคใบจุดเบญจมาศ ในแหล่งปลูกเบญจมาศ จ.เชียงใหม่ และ นครราชสีมา นำมาจัดจำแนกชนิด พบว่าสาเหตุโรคใบจุดเบญจมาศ เกิดจากเชื้อรา *Septoria chrysanthemella* การทดสอบสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชในการป้องกันกำจัดเชื้อราสาเหตุโรคใบจุดเบญจมาศ อยู่ระหว่างการทดลองในปี ๒๕๕๖

คำนำ

โรคใบจุดเบญจมาศ เป็นโรคที่ทำให้ใบของต้นเบญจมาศเกิดแผลจุดดำ บางครั้งลุกลามเป็นแผลขนาดใหญ่ เมื่อเกษตรกรตัดดอกขายส่วนของต้นจะต้องมีใบติดอยู่ด้วยบางส่วน ทำให้ไม่สวยงาม เกษตรกรจะต้องตัดใบเป็นโรคทิ้ง หากเป็นโรครุนแรงจะมีผลต่อความสวยงามของช่อดอก ซึ่งมีผลต่อราคาของผลผลิตด้วย

ผ่องศรี และคณะ (2547) รายงานว่าโรคใบจุดเบญจมาศเกิดจากเชื้อรา *Septoria chrysanthemella* พบการระบาดได้ตลอดปี มักเกิดกับใบล่างมากกว่าใบบน โดยมีความชื้นสัมพัทธ์เป็นปัจจัยสำคัญในการก่อให้เกิดความรุนแรงของโรค

ธวัชชัย และ อ้อยใจ (ไม่ระบุปีที่เผยแพร่) รายงานว่า โรคใบจุดเบญจมาศเกิดจากเชื้อรา *Septoria* sp. และแนะนำให้ใช้สารเคมีแคบแทน ไชเน็บ มาเน็บ ฉีดพ่นให้ทั่วโดยเฉพาะโคนต้น จะเห็นได้ว่าโรคใบจุดเบญจมาศ มีการแนะนำการป้องกันกำจัดโรคโดยใช้สารเคมีที่มีขายตามท้องตลาดทั่วไป และเป็นสารที่ใช้มานานในพืชหลายชนิด ปัจจุบันสารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืชได้มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีการผลิตสารใหม่ๆ มากมายหลายชนิด ส่วนใหญ่เพื่อการป้องกันกำจัดโรคที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรที่จะมีการศึกษาถึงสารป้องกันกำจัดโรคใบจุดเบญจมาศ ที่มีการจำหน่ายในท้องตลาด ว่ามีชนิดใดบ้างที่มีประสิทธิภาพสูงและปลอดภัยต่อผู้ใช้และผู้บริโภค อีกทั้งยังมีต้นทุนที่ต่ำ เพื่อแนะนำเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรต่อไป

รหัสการทดลอง 01-32-54-03-02-01-02-55

วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ เช่น จานเลี้ยงเชื้อ กระจกตวง อาหารเลี้ยงเชื้อ
2. กล้องถ่ายภาพ
3. กล้องจุลทรรศน์
4. อาหารเลี้ยงเชื้อ
5. เครื่องชั่ง
6. วิธีการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. สำรอง รวบรวมเก็บตัวอย่างโรคใบจุดเบญจมาศ มาทำการจำแนกชนิดเชื้อราสาเหตุโรคในห้องปฏิบัติการ

เวลาและสถานที่

แปลงปลูกเบญจมาศของเกษตรกร และห้องปฏิบัติการและเรือนทดลอง กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ตุลาคม 2554 - กันยายน 2555

2. ทดลองแปลงทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ RCB 4 ซ้ำ 5 กรรมวิธี โดยนำสารป้องกันกำจัดโรคพืชในการป้องกันกำจัดเชื้อราสาเหตุโรคใบจุดเบญจมาศ ทดสอบในแปลงทดลอง (ปี 2556)

เวลาและสถานที่

แปลงปลูกเบญจมาศของเกษตรกร จ.เชียงใหม่ ตุลาคม 2555 - กันยายน 2556

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

จากการเก็บตัวอย่างโรคใบจุดเบญจมาศ ในแปลงปลูกเกษตรกร จ.เชียงใหม่ นครราชสีมา และ จ.เลย นำมาทำการจัดจำแนกชนิดเชื้อราสาเหตุโรค สามารถจำแนกได้เป็นเชื้อรา *Septoria chrysanthemella*

สรุปผลการทดลองและคำแนะนำ

โรคใบจุดเบญจมาศ นำมาทำการจัดจำแนกชนิดเชื้อราสาเหตุโรค สามารถจำแนกได้เป็นเชื้อรา *Septoria chrysanthemella*

เอกสารอ้างอิง

- สมคิด โพธิ์พันธุ์ (ไม่ระบุปีที่เผยแพร่). เบญจมาศ. ใน <http://agriqua.doae.go.th/plantclinic/clinic/plant/chrysanth/alternaria.html>
- ผ่องศรี ธาราภูมิ อ่ำไพวรรณ ภราดรน์วัฒน์ เลขา มาโนช และสมเพียร เกษมทรัพย์. 2545. โรคใบจุดของเบญจมาศในประเทศไทย : เชื้อสาเหตุและระบาดวิทยา.
- ธวัชชัย ทีฆชุลนหเถียร และ อ้อยใจ พิมจ่อง (ไม่ระบุปีที่เผยแพร่). เทคโนโลยีการผลิตเบญจมาศกลุ่มผู้ปลูกเบญจมาศ. ใน <http://www.wangnamkheo.com/betech01.htm>